

Motion 3 till DIS årsmöte 2025

Motion från Mårten Ebers m. fl. angående valberedningens arbete

Vi i valberedningen, valda på årsmötet 2024, upplever att vi inte visas full respekt för det arbete vi lägger ned för att få fram den bästa möjliga styrelsen för föreningen.

Valberedningen har en viktig roll i en ideell förenings demokrati. Den lyder direkt under medlemmarna och är därför självständig från styrelsen. Den tar inte order från styrelsen utan arbetar, precis som styrelsen, på förtroende från föreningens medlemmar.

Valberedningens främsta uppgift är att ge förslag till nya förtroendevalda. Detta innebär att föreslå nya ledamöter till styrelsen samt revisorer. Det är därför en fördel om valberedningens ledamöter är aktiva i föreningen, deltar i sammanträden, arbetsgruppsmöten, aktiviteter och andra sammankomster (t.ex. funktionärsträffar), så att de känner till vilka personer och kompetenser som finns inom föreningen.

Valberedningen studerar kontinuerligt vad som händer i föreningen, hur föreningen utvecklas och om det finns brist på viss kunskap eller erfarenhet. Att läsa protokoll från styrelsemöten och delta vid styrelsemöten är två lämpliga metoder för att hålla sig uppdaterad.

Föreningen DIS har diskussionsforum på internet som är lämpliga för valberedningen att följa för att hålla sig uppdaterad om vilka samtal som förs inom föreningen. Att tala med medlemmar och styrelseledamöter om deras syn på föreningens organisation och ledning är också en viktig del av valberedningens arbete.

Föreningen DIS styrelse har ett eget slutet diskussionsforum som valberedningen borde ha åtkomst till.

Årsmötet väljer vilka som ska sitta i valberedningen. Hur många ledamöter som ska ingå och för hur lång mandatperiod regleras i föreningens stadgar. Utifrån föreningens verksamhet och behov söker valberedningen efter personer som tillsammans utgör en bra representation av föreningens medlemmar och som kan bidra med kunskaper och erfarenheter till föreningens ledning.

Det underlättar valberedningens arbete om det finns tydliga riktlinjer för hur valberedningen ska verka inom föreningen, vilket för närvarande saknas i Föreningen DIS. De som väljs av årsmötet till ledamöter i valberedningen måste ha kännedom om vad uppdraget innebär.

I många föreningar har valberedningen fler arbetsuppgifter än att enbart ge förslag på personer till förtroendeuppdrag. Det kan till exempel handla om att, i samarbete med styrelsen, förbereda årsmötet genom att finna lämpliga personer till presidiet, det vill säga mötesordförande och mötessekreterare. Valberedningen kan också ha i uppdrag att föreslå personer till andra poster i organisationen, exempelvis ledare för olika arbetsgrupper eller representanter till olika samarbetsgrupper.

Historiskt sett har valberedningen varje år haft möjlighet att intervju styrelsens ledamöter i samband med ett av höstens styrelsemöten, oftast i november. Valberedningen har då rest till Linköping för att fysiskt träffa styrelsens ledamöter och intervju dem enskilt.

I år upplevde vi dock återigen att vi nekades att delta fullt ut, med motiveringen att vårt deltagande skulle ta för mycket tid från styrelsemötet, särskilt med tanke på att så få av styrelsens ledamöter var fysiskt närvarande i Linköping. Vid styrelsemötet hösten 2023 fick valberedningen dessutom vänta länge mellan intervjuerna med de olika ledamöterna. Vid styrelsemötet 2024 förbjöds vi helt att delta fysiskt. Är det så ni medlemmar vill att demokratin ska fungera i vår ideella förening?

Vi föreslår därför:

- Att representant för valberedningen bjuds in till var och en av funktionsgruppernas och arbetsgruppernas möten vid något tillfälle under året och att valberedningen bjuds in till den årliga Funktionärsträffen. Detta för att få kännedom om vilka personer och kompetenser som finns inom föreningen.
- Att en representant från valberedningen bjuds in och deltar vid varje styrelsemöte som föreningen DIS styrelse genomför.
- Att valberedningen får åtkomst till de forum där föreningens och styrelsens dokument, såsom verksamhetsidé, visioner, mål, policydokument, arbetsordning och styrelseprotokoll, finns samlade.
- Att styrelsen, i samarbete med valberedningen, tar fram ett "körschema" för valberedningens intervjuer av ledamöterna, så att både styrelseledamöterna och valberedningen vet när varje intervju ska äga rum.
- Att vi tillsammans utarbetar riktlinjer för valberedningens arbete inom föreningen.

Allt detta görs för att stärka medlemmarnas demokratiska kontroll över föreningens arbete och utveckling.

2025-01-13

Mårten Ebers, medlem 51972

Ewa Klingberg, medlem 16404

Benny Olson, medlem 44205

Styrelsens yttrande

Motionen

Motionärerna, som utgör ¾ av 2024 års valberedning, anser att valberedningen ska ha större insyn i styrelsearbetet samt till exempel olika funktionärgruppers verksamheter. Detta tänker man sig ske bland annat genom att ta del av protokoll, mötesforum och närvara på olika möten. Syftet med detta är att få god kännedom om vilka personer och kompetenser som finns inom föreningen.

I övrigt efterlyser motionärerna en arbetsordning för valberedningen och önskar ett bättre samarbete med styrelsen.

Stadgarna

I stadgarna framgår valberedningens uppdrag i §13 och § 9:14 a-f. Traditionellt brukar också valberedningen föreslå årsmötets ordförande och vice ordförande samt justerare / rösträknare; däremot är årsmötets sekreterare något som styrelsen utser (§9 p5).

Stadgarna nämner i övrigt inget om valberedningens arbetsformer.

Valberedningens möjlighet till intervjuer

Motionärerna uttrycker missnöje över att valberedningen inte, som brukligt, fick inbjudan till styrelsemötet i november 2024 för att på plats kunna intervjua styrelseledamöter m fl.

Det är korrekt att valberedningen informerades om att de inte kunde närvara vid styrelsens möte i november. Anledningen är precis den som sägs i motionen: världen har ändrats; numera är endast runt hälften av ledamöterna närvarande fysiskt, resten deltar via Zoom, så valberedningen måste ändå utföra en stor del av sitt intervjuarbete på distans via Zoom eller liknande - antingen under styrelsehelgen eller vid en annan tidpunkt.

Styrelsens ordförande bedömde då att det är viktigare att kunna ha ett ostört styrelsemöte än att få det sönderhackat av att vissa ledamöter under helgen ska försvinna på intervju under en för styrelsen okänd tid. Det är svårt att diskutera ekonomin när ekonomiansvarig är ute, osv. Detta meddelades till valberedningens sammankallande Mårten Ebers den 8 oktober, cirka en dryg månad före mötet. (Samtidigt ställdes frågan "Hur ser nu valberedningen på detta?" och Mårten svarade att han skulle återkomma; så skedde inte och vi utgick då från att allt var OK.)

Styrelsens uppfattning

Motionen överlappar delvis en annan motion vid föregående årsmöte, då motionären på valberedningens vägnar önskade tillgång till styrelsens protokoll av samma skäl. Styrelsen anförde bland annat att det är bättre att satsa på dialog än att kräva tillgång till formella

dokument, och om valberedningen inleder sitt arbete redan tidigt på året kan mycket hinnas med. Årsmötet avslag motionen i enlighet med styrelsens förslag.

Styrelsen anser inte att det är en bra idé att valberedningen ska närvara vid varje styrelsemöte och dessutom på olika funktionärgruppsmöten. Uppriktigt talat låter det som att valberedningen vill se, styra och råda över allt. Steget till att lägga sig i själva arbetet är inte långt. Funktionärer och styrelse jobbar nog bättre utan att ständigt ha valberedningens granskande och värderande ögon i ryggen. Att granska styrelsens arbete är för övrigt revisorernas roll.

Styrelsen vill i stället återigen uppmana valberedningen till dialog och att påbörja arbetet redan tidigt under verksamhetsåret, så att tid för dialog finns. Om valberedningen frågar, får nog valberedningen vara med. Nu försöker man i stället kräva sig den rätten via årsmötesbeslut. Det strider delvis mot stadgarna §14 där det står att "styrelsen organiserar sitt arbete".

Styrelsen anser däremot att det är en utmärkt idé att bjuda in valberedningens medlemmar till den årliga funktionärsträffen, även om det under innevarande period faktiskt råkade vara så att tre av fyra i valberedningen ändå var på plats på grund av andra funktionärsroller.

Vad gäller att ta fram en arbetsordning för valberedningen håller styrelsen med. Det har flera gånger varit tydligt att överlämningen från ett år till annat inte alltid har fungerat, och vissa valberedningar har exempelvis varit osäkra på vilka funktionärer de ska bereda val av. Frågan har faktiskt varit uppe i styrelsen men vi ansåg oss då förhindrade att göra något som kan se ut som försök att styra valberedningen.

Uppgiften att ta fram en arbetsordning torde alltså vila på valberedningen själv. Givetvis kan styrelsen vara bollplank och organisera vissa resurser som t ex molnlagring av dokument, och arbetsordningen kan gärna finnas på webben och redovisas för årsmötet då och då för dess information. Men valberedningen bör, liksom styrelsen, själv organisera sitt arbete.

Styrelsen föreslår årsmötet:

- att motionen avslås.
- att årsmötet uppmanar styrelse och valberedning att samarbeta bättre och börja med detta redan i april.